

Sund & Bælt Holding A/S
Vester Søgade 10,
1601 København V,
Danmark

Att: Titti Kopp

Kontor/afdeling

Center for undergrund og
beredskab

Dato

15. februar 2023

J nr. 2022-21368

trito/Infb/mklh

Tilladelse til geofysiske undersøgelser i farvandet mellem Als og Fyn

Afgørelse

Energistyrelsen meddeler hermed tilladelse til geofysiske undersøgelser til Sund og Bælt Holding A/S (Sund og Bælt) på dansk søterritorium, jf. statens højhedsret over søterritoriet.

Tilladelsen er gyldig fra den 15. februar 2023 til og med den 31. marts 2023.

Godkendelsen meddeles på følgende vilkår:

Vilkår

1. Tilladelsen meddeles på vilkår givet i "Standardvilkår for forundersøgelser til havs" (vedlagt).
2. Tilladelsen meddeles endvidere på vilkår af, at Sund og Bælt udfylder Energistyrelsens vedlagte skema vedrørende redegørelse for opfyldelse af vilkår, og returnerer det udfyldte skema til Energistyrelsen senest 4 uger efter endt undersøgelsesprogram, det vil sige senest den 28. april 2023. Følgende mailadresser skal orienteres: indvindingsekr@ens.dk.
3. Ansøger skal udfylde vedhæftede skema (*NoiseRegisterTemplate*) og indsende skemaet til Miljøstyrelsen. Indrapporteringen skal omfatte tidspunkt for den støjende aktivitet (dag), position, lydniveau og en angivelse af hvilken aktivitet, der har forårsaget impulsstøjen. Dokumentation for, at indrapportering er fremsendt til Miljøstyrelsen skal fremsendes til

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

T: +45 3392 6700

E: ens@ens.dk

www.ens.dk

Energistyrelsen til indvindingsekr@ens.dk senest 3 måneder efter undersøgelsens afslutning, det vil sige senest den 1. juli 2023.

Sagsfremstilling

Faktiske forhold

Sund og Bælt har med ansøgning af den 25. november 2022 søgt om tilladelse til at udføre geofysiske undersøgelser i farvandet mellem Als og Fyn (se figur 1).

Figur 4-1. Beskyttede Natura 2000 områder i nærhed til undersøgelsesområde for den geofysiske undersøgelse /5/.

Figur 1: Oversigt over undersøgelsesområde, Natura 2000-områder og sejllinjer i farvandet mellem Als og Fyn.

Formålet med undersøgelserne er at undersøge og kortlægge havbunden i forbindelse med en eventuel fremtidig etablering af en fast forbindelse mellem Als og Fyn.

Undersøgelserne omfatter indsamling af data med en sidescan sonar og en multibeam echosounder til overfladekortlægning ned til 10 meter under havbundsoverfladen. Undersøgelserne omfatter ydermere indsamling af geofysisk data med en sub bottom profiler (SBP) parametrisk, en sparker (mUHRS)

og en boomer (mUHRS) til dybdegående kortlægning af de geologiske forhold ned til ca. 50-70 meter under havbunden.

Ansøger har i ansøgningen oplyst det anvendte udstyrs specifikationer:

Udstyr	Egenskaber
Overfladekortlægning af sedimentforhold/geologi ned til omkring 10 m under havbundsoverflade	
Side-scan sonar (SSS)	Edgetech 4205 Multi Pulse/Motion tolerant Frekvens: 120 (0.7deg)/ 410 khz(0.28 deg)
Multibeam echo sounder (MBES)	Frekvens: 400 kHz
Overflade – og dybdegående kortlægning af geologiske forhold	
Sub bottom profiler (SBP) Parametrisk	Frekvens: 2-22 kHz og 60-210 kHz Lydtryk: 235-250 dB re 1µPa ved 1 meter afstand Pulslængde: 0.07-4 ms
Dybdegående kortlægning af de geologiske forhold	
Sub bottom profiler (SBP) Sparker (mUHRS)	Frekvens: 0.2-5 kHz Lydtryk: 201-230 dB re 1µPa ved 1 meter afstand Pulslængde: 55 ms
Sub bottom profiler (SBP) Boomer (mUHRS)	Frekvens: 0.1-8 kHz Lydtryk: 206-226 dB re 1µPa ved 1 meter afstand Pulslængde: 0.5-5 ms

Figur 2: Egenskaber for det anvendte udstyr i forbindelse med undersøgelserne

Det ansøgte undersøgelsesprogram forløber over maksimalt 2 dage i en periode fra 15. februar til den 31. marts 2023 og udføres på dansk søterritorium.

Ansøger oplyser i fremsendte konsekvensvurdering, at området for de ansøgte aktiviteter er beliggende indenfor Natura 2000-område Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet omkring Als (N197) med bl.a. marsvin på områdets udpegningsgrundlag. Området har følgende naturtyper og marine arter på udpegningsgrundlaget:

- Naturtype: Sandbanke (1110), bugter og vige (1160) og rev (1170).
- Marine arter: Marsvin (1351).

I alt er 114 km² ud af undersøgelseernes samlede areal på 120 km² inden for Natura 2000-området N197.

Der er desuden 0,6 km til Natura 2000-området Maden på Helnæs og havet vest for (N124), hvor marsvin også er på udpegningsgrundlaget. Natura 2000-området Saltholm og omkringliggende farvand har bilag IV-arten marsvin på udpegningsgrundlaget. Området har følgende naturtyper og marine arter på udpegningsgrundlaget:

- Naturtype: Sandbanke (1110), bugter og vige (1160), rev (1170) og lagune¹ (1150).
- Marine arter: Marsvin (1351).

I konsekvensvurderingen anfører ansøger, at marsvin kan påvirkes ved fysisk forstyrrelse (fartøjets tilstedeværelse) eller på baggrund af undervandsstøj som undersøgelsesfartøjet udsender til det omkringliggende miljø. Tabel 1 nedenfor viser målte og beregnede minimumsafstande i forhold til undersøgelsesfartøjet, hvor marsvins grænseværdier for PTS- og TTS-tærskler opnås.

Tabel 6-1. Grænseværdier for PTS og TTS-afstande angivet som minimum en afstand, som et marsvin som minimum skal være i forhold til undersøgelsesfartøjets placering ved påbegyndelse for at undgå påvirkning /28/, /36/.

Art	Udførte matematiske modelleringer /28/		Faktiske målinger (90% konfidensinterval) /36/	
	PTS (SELC,w)	TTS (SELC,w)	PTS (SELC,w)	TTS (SELC,w)
Marsvin	0,2 – 0,8 km	1,4 – 6,6 km	0,0169 km	0,5 km

Tabel 1: Grænseværdier for PTS- og TTS-afstande for marsvin ift. undersøgelsesfartøjet.

Det fremgår af den fremsendte konsekvensvurdering, at ansøger vurderer, at undersøgelser ikke vil medføre risiko for skade på udpegningsgrundlaget eller bevaringsmålsætningerne for de overlappende og nærliggende Natura 2000-områder. Det fremgår ydermere af ansøgningsmaterialet, at de ansøgte aktiviteter vurderes ikke at ville påvirke områdets vedvarende økologiske funktionalitet for marsvin. De ansøgte aktiviteter vurderes ikke at påvirke områdernes habitatnaturtyper.

¹ Prioriteret naturtype

I ansøgningen vurderes det ligeledes, at de ansøgte aktiviteter ikke vil påvirke den generelle miljøtilstand, og ikke vil have en negativ påvirkning på de 11 deskriptors miljømål i Danmarks Havstrategi II.

Ansøger anfører desuden i ansøgningsmaterialet, at de geofysiske undersøgelser ikke vurderes at påvirke mulighederne for opfyldelse af relevante vandområdeplaners målsætninger om god økologisk tilstand.

Myndighedshøring

Energistyrelsen har bedt Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, Søfartsstyrelsen, Fiskeristyrelsen, Miljøstyrelsen og GEUS om eventuelle bemærkninger til ansøgningen.

Energistyrelsen har modtaget fire høringssvar.

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse har ved mail af 12. januar 2023 oplyst, at myndighederne under Forsvarsministeriet ikke har nogen specifikke bemærkninger til ansøgningsmaterialet.

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse gør dog opmærksom på, at såfremt der i forbindelse med arbejdet på eller i havbunden bliver identificeret/forekommer fund af ueksploderet ammunition eller lignende farlige genstande, skal arbejdet straks indstilles, og der skal tages kontakt til Forsvarets Operationscenter, jf. § 14 i bekendtgørelse 1351 af 29. november 2013, om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejde og andre aktiviteter mv. i danske farvande.

Forsvarets Operationscenter ved National Maritime Operations Centre (NMOC) kan telefonisk kontaktes på: +45 728 50380/+45 728 50371.

Foruden ovenstående forhold, gør styrelsen opmærksom på, at de udstedte tilladelser, samt kontaktoplysninger til det firma eller de skibe, der skal udføre arbejdet, skal være tilgængeliggjort for Forsvarets Operationscenter, NMOC via den myndighed, der udsteder tilladelsen. Såfremt der er opdateringer i kontaktoplysningerne, kan disse fremsendes direkte til Forsvarets Operationscenter, NMOC på nedenstående adresser:

Forsvarets Operationscenter, NMOC:

	Telefon	E-mail
Vagthavende officer	+45 7285 0380	fko-ktp-nmoc-vo@mil.dk
Maritimt Assistance Service	+45 7285 0371	mas@sok.dk
Vagtholdsleder	+45 7285 0332	
Omstilling	+45 7281 2300	

Henvendelser i sagen bedes rettet til sagsbehandler Solveig With Uhre Christensen på mail: fes-nps24@mil.dk eller via telefon 7281 3348.

Søfartsstyrelsen har ved e-mail af 12. december 2022 fremsendt bemærkninger, hvoraf det fremgår, at der i undersøgelsesområdet er flere undersøiske kabler, som er beskyttet af en beskyttelseszone på 200 m til hver side af kablerne, jf. bekendtgørelse om beskyttelsen af søkabler og undersøiske ledninger. Søfartsstyrelsen bemærker, at det som udgangspunkt er forbudt at bruge redskaber på bunden i disse zoner. Hvis entreprenøren skal bruge redskaber på bunden inden for en beskyttelseszone, skal entreprenøren forhøre sig hos kabelejerne, som skriftligt skal godkende arbejdet inden det påbegyndes.

Søfartsstyrelsen henviser desuden til vedlagte bekendtgørelse om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejder og andre aktiviteter mv. i danske farvande, som skal følges ifm. arbejdet. Vedlagte vurderingsskema skal anvendes i relevant omfang i forbindelse med undersøgelserne.

Søfartsstyrelsen bemærker derudover, at information om arbejdet, herunder arbejdets beskaffenhed, tidsrum for udførelsen og påvirkning af den øvrige skibstrafik i området, skal indmeldes til Efterretninger for Søfarende (efs@dma.dk), med henblik på rettidig advisering af skibsfarten. Dette skal sendes senest 6 uger før arbejdet påbegyndes, og Efterretninger for Søfarende skal ligeledes informeres når arbejdet afsluttes.

Information, bekendtgørelse og vurderingsskema kan findes på Søfartsstyrelsen hjemmeside på <https://www.soefartsstyrelsen.dk/sikkerhed-til-soes/sejladssikkerhed/entreprenoeropgaver-til-soes>.

Fiskeristyrelsen har den 16. december 2022 fremsendt høringssvar, hvoraf det fremgår, at styrelsen ikke har bemærkninger til ansøgningen.

Miljøstyrelsen har ved e-mail af 16. januar 2023 fremsendt høringssvar, hvoraf det fremgår, at enhederne Arter og Naturbeskyttelse samt Erhverv ikke har bemærkninger til høringen. Enheden Hav- og Vandmiljø bemærker, at der i ansøgningen er henvist til en forældet bekendtgørelse om lov om havstrategi.

Retsgrundlag

De ansøgte geofysiske undersøgelser foretages på søterritoriet, og tilladelsen meddeles efter statens højhedsret over søterritoriet.

Hvis et projekt i sig selv eller i forbindelse med andre projekter eller planer kan påvirke udpegede internationale naturbeskyttelsesområders integritet væsentligt, jf. artikel 6, stk. 3, i Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (i det følgende benævnt habitatdirektivet), skal der udarbejdes en konsekvensvurdering. Energistyrelsen kan herefter først give sin tilslutning til projektet, når styrelsen har sikret sig, at det ikke skader lokaliteternes integritet.

Energistyrelsen skal endvidere sikre, at projektet er i overensstemmelse med habitatdirektivets beskyttelsesordning for de dyrearter, der er nævnt i habitatdirektivets bilag IV, litra a, jf. direktivets artikel 12, herunder bestemmelsens forbud mod forsætlig forstyrrelse af disse arter, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer eller vandrer, og beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder, jf. artikel 12, stk. 1, litra b og d.²

Energistyrelsen skal desuden vurdere, om det ansøgte projekt kan have en negativ påvirkning på fastsatte miljømål og indsatsprogrammer for de relevante deskriptorer jf. § 18 i havstrategiloven³, jf. den nuværende havstrategi, Danmarks Havstrategi II, fra april 2019.

² Bestemmelsen er implementeret generelt i dansk ret i naturbeskyttelseslovens § 29 a, lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022.

³ Bekendtgørelse nr. 1151 af 25. november 2019 af lov om havstrategi

Energistyrelsen skal endvidere vurdere, om de planlagte undersøgelser kan have en negativ påvirkning på relevante vandområdeplaner, herunder fastsatte miljømål, jf. lov om vandplanlægning⁴ og tilhørende bekendtgørelser.

Energistyrelsens vurdering

Ansøger har udarbejdet en konsekvensvurdering af projektets virkninger. Undersøgelserne omfatter indsamling af data med sonar, dvs. en multibeam echosounder og en sidescan sonar. De seismiske kilder, der anvendes til undersøgelserne, omfatter sub bottom profiler, herunder bl.a. sparker og bomber. Undersøgelserne pågår over maksimalt to dage i perioden fra 15. februar 2023 til 31. marts 2023. Der sejles i alt i et samlet areal på ca. 120 km² på søterritoriet i farvandet mellem Als og Fyn.

Grundet de planlagte undersøgelseres tilrettelæggelse, herunder undersøgelsernes meget begrænsede tidsmæssige omfang (maksimalt over 2 døgn), vurderer Energistyrelsen, at undersøgelserne hverken i sig selv eller i forbindelse med andre projekter eller planer kan skade de nærliggende og overlappende Natura 2000-områdets integritet.

Energistyrelsen vurderer desuden, at undersøgelserne – på trods af en eventuel fortrængning af marsvin – ikke under disse omstændigheder er udtryk for en forsætlig forstyrrelse af bilag IV-arter (havpattedyr herunder marsvin) i strid med forbuddet mod forsætlig forstyrrelse af arten, jf. habitatdirektivets artikel 12, stk. 1, litra b.

Energistyrelsen vurderer endvidere på baggrund af ansøgningen samt indkomne høringssvar, at de planlagte undersøgelser er af en sådan karakter, at de ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV arter, (havpattedyr og marsvin), jf. habitatdirektivets artikel 12, stk. 1 litra d.

Da de ansøgte aktiviteter er af en varighed på 2 døgn, og der benyttes soft-start procedure i forbindelse med undersøgelserne, er det Energistyrelsens vurdering, at undersøgelserne ikke vil have en negativ påvirkning på fastsatte miljømål og indsatsprogrammer for de relevante deskriptorer, jf. havstrategilovens § 18.

⁴ Lov om vandplanlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 126 af 26. januar 2017.

Endvidere vurderer Energistyrelsen, at de planlagte undersøgelser ikke vil udgøre nogen negativ påvirkning af vandområdeplanernes kvalitetselementer, da de ansøgte aktiviteter ikke vil medføre udledninger til havet og dermed ikke forurene havmiljøet og derfor ikke vil have en negativ påvirkning på fastsatte miljømål, jf. lov om vandplanlægning.

For at mindske påvirkningerne til omgivelserne og varetage hensynet til havmiljøet og eventuelle havpattedyr fastsætter Energistyrelsen vilkår om, at Sund og Bælt skal følge de vedhæftede standardvilkår for forundersøgelser til havs, jf. vilkår 1.

For at sikre og kontrollere, at Sund og Bælt efterlever standardvilkår, som er knyttet til afgørelsens vilkår 1, fastsætter Energistyrelsen yderligere vilkår om, at Sund og Bælt skal redegøre og dokumentere for opfyldelsen af de fastsatte vilkår i det vedlagte skema, jf. vilkår 2. Redegørelsen for opfyldelsen af de fastsatte vilkår skal returneres til Energistyrelsen senest 4 uger efter endt undersøgelsesprogram, det vil sige senest den 28. april 2023.

Med henblik på monitoring af impulsstøj fra de seismiske undersøgelser skal Sund og Bælt udfylde vedhæftede skema (*NoiseRegisterTemplate*) og indsende skemaet til Miljøstyrelsen, jf. vilkår 3. Dokumentation for, at indrapportering er fremsendt til Miljøstyrelsen skal fremsendes til Energistyrelsen til indvindingsekr@ens.dk senest 3 måneder efter undersøgelsens afslutning, det vil sige afhængig af tidspunktet for udførelse af undersøgelsen senest den 1. juli 2023.

På baggrund af ovenstående er det den samlede vurdering, at der ikke er noget til hinder for, at Energistyrelsen kan meddele tilladelse til at udføre de ansøgte geofysiske undersøgelser i farvandet mellem Als og Fyn.

Øvrige bemærkninger

Denne tilladelse fritager ikke Sund og Bælt for at indhente de i medfør af lovgivningen i øvrigt nødvendige tilladelser og godkendelser.

Hvis der tages kontakt til andre myndigheder vedrørende aktiviteterne for denne tilladelse, skal Energistyrelsen informeres og sættes i kopi (cc) på korrespondancen. Følgende mail adresser skal orienteres: indvindingsekr@ens.dk.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Klima-, Energi og Forsyningsministeriet, Holmens Kanal 20, 1060 København K.

Klageberettiget er enhver med væsentlig og individuel interesse i afgørelsen samt lokale og landsdækkende foreninger eller organisationer, der som hovedformål har beskyttelse af natur og miljø, eller som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser.

Med venlig hilsen

Trine Tougaard

Bilag:

- Standardvilkår for forundersøgelser til havs
- Redegørelse for opfyldelse af vilkår
- Bekendtgørelse 1351 af 5. december 2013 om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejder
- Ver 4.0 - DECEMBER 2020
- NoiseRegisterTemplate.18.2.16_v2

Kopi sendes til:

- Miljøstyrelsen
- Søfartsstyrelsen
- Fiskeristyrelsen
- Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse
- GEUS